

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 8/2020-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. januára 2020 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Nikoletou Sekerákovou, 1. mája 18, Žilina, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 439/93 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako podanú oneskorene.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. novembra 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. Nikoletou Sekerákovou, 1. mája 18, Žilina, ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48

ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 439/93.

2. Z ústavnej sťažnosti doplnenej podaním doručeným ústavnému súdu 4. decembra 2019 a z príloh k nim priložených vyplýva:

„Sťažovateľ je účastníkom konania ako žalobca 2/ v konaní vedenom na Okresnom súde Čadca, č. k. 11C/439/93 o vyrovnanie dedičských podielov. Žalobcovia 1/ [REDAKOVANÉ] a 3/ [REDAKOVANÉ] sú k dnešnému dňu už nebohí. Sťažovateľ od roku 1997 podáva sťažnosti proti konaniu Okresného súdu Čadca, č. k. 11C/439/93, v dôsledku nečinnosti súdu. Napriek skutočnosti, že na základe Uznesenia Krajského súdu Žilina, č. k. 9Co 82/98 zo dňa 15.7.1998, bol okresný súd povinný došetriť aj okolnosti ohľadne nehnuteľností pôvodne v pozemkovej knihe vedenej vo vložke [REDAKOVANÉ], ako parcely [REDAKOVANÉ], týmito skutočnosťami sa okresný súd nezaoberal, napriek skutočnosti, že počas prebiehajúceho súdneho konania na Okresnom súde Čadca, č. k. 11C/439/93, dňa 04.08.1994 bolo vydané osvedčenie o vlastníckom práve k nehnuteľnosti v prospech [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], bytom [REDAKOVANÉ], čím došlo k odčleneniu väčšiny pozemku [REDAKOVANÉ], ktoré boli predmetom súdneho konania.“

3. V ústavnej sťažnosti sa ďalej uvádza, že „notár osvedčil vlastníctvo pre [REDAKOVANÉ] napriek tomu, že predmetná parc. [REDAKOVANÉ] bola v tom čase predmetom súdneho konania o vyrovnanie dedičských podielov. Namiesto konania vo vyššie uvedenej právnej veci, okresný súd vyvolával prietahy v konaní, na čo reagoval sťažovateľ podávaním sťažností na prietahy v konaní, a to sťažnosťou zo dňa 29.07.2002, žiadosťou o vytýčenie termínu pojednávania zo dňa 18.12.2002. Listom zo dňa 9.6.2004, bol sťažovateľ vyzvaný Okresným súdom Čadca, aby do 20 dní od doručenia výzvy oznámil súdu, kedy si u žalovanej uplatnili svoje práva na vyrovnanie dedičských podielov. Sťažovateľ predložil súdu list svojej právnej zástupkyne JUDr. Olgy Belkovej, advokátky, adresovanej okresnému súdu ešte dňa 24.11.1993, že navrhovatelia v 1. až 3. rade ústne niekedy v mesiaci apríli 1993 vyzvali odporkyňu na vyrovnanie ded. podielov a ona dohodu odmietla, že im nič nevydá. Ďalšie sťažnosti podával sťažovateľ na Okresný súd Čadca

dňa 27.03.2017 ako aj 04.10.2019, pričom okresný súd na predmetné sťažnosti nereaguje. Sťažovateľ sa náhodne v súčasnosti oboznámil s Uznesením Okresného súdu Čadca, č. k. 11C 439/93-120 zo dňa 24.03.2003, z ktorého sa dozvedel, že konanie okresný súd zastavil, nakoľko ich právna zástupkyňa vzala návrh späť a žiadala konanie zastaviť. Sťažovateľ si tejto skutočnosti nie je vedomý, žeby mala ich právna zástupkyňa súhlas na späťvzatie žaloby, čo je aj v rozpore s tým, že v roku 2004 bol sťažovateľ súdom vyzvaný, aby do 20 dní od doručenia výzvy oznámil súdu, kedy si u žalovanej uplatnil svoje práva na vyrovnanie dedičských podielov.“.

4. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti zdôrazňuje, že „*má za to, že v predmetnej veci došlo k niekoľkoročnému obdobiu nečinnosti bez akejkoľvek zákonnej prekážky, čím v konaní vznikli zbytočné prietahy. Sťažovateľ je presvedčený, že nezmyselným a nezákonným nekonaním Okresného súdu Čadca sú porušované jeho základné práva a zároveň sa vytvárajú zbytočné prietahy v konaní a stav právnej neistoty, keď v roku 2004 je sťažovateľ vyzvaný súdom, aby preukázal, kedy si uplatnil od žalovanej svoje práva na vyrovnanie dedičských podielov a v súčasnosti sa dozvie z Uznesenia okresného súdu, že už v marci 2003 okresný súd zastavil konanie.“.*

5. Podľa názoru sťažovateľa postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 439/93 v dôsledku nečinnosti dochádza k porušovaniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

6. Na podklade uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie o nej rozhodol nálezom tak, že vysloví porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, prikáže okresnému súdu konať bez zbytočných prietahov, prizná sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 20 000 € a náhradu trov konania.

II.

7. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Dňa 1. marca 2019 nadobudol účinnosť zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251.

10. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

11. Ústavný súd môže podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty (napr. II. ÚS 61/98). Tento účel už spravidla nie je možné dosiahnuť po právoplatnom skončení napadnutého súdneho konania. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola sťažnosť na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie práva ešte trvalo (mutatis mutandis I. ÚS 34/99, I. ÚS 16/04, II. ÚS 184/06).

13. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

14. Zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03). Podanie ústavnej sťažnosti po uplynutí tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na jej odmietnutie ako oneskorene podanej [§ 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde].

III.

15. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta, že nečinnosťou okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 439/93 došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

16. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

17. Okresný súd uznesením č. k. 11 C 439/93-120 z 24. marca 2003 rozhodol o zastavení konania z dôvodu späťvzatia návrhu na začatie konania právnu zástupkyňou navrhovateľov. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 7. apríla 2003. Týmto okamihom bol odstránený stav právnej neistoty sťažovateľa. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta, že okresný súd sa dopúšťa zbytočných prietáhov až doteraz z dôvodu, že aj napriek skončeniu konania vyzval sťažovateľa podaním z 9. júna 2004, aby oznámil okresnému súdu, kedy u povinnej osoby – odporkyne uplatnil svoje práva na vyrovnanie dedičských podielov, a pripojil o tom doklad. Ústavný súd konštatuje, že z príloh ústavnej sťažnosti zistil, že predmetná výzva okresného súdu sa realizovala v rámci konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 5 NcC 120/2003, a nie v rámci konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 11 C 439/93, v ktorom sťažovateľ namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. K odstráneniu právnej neistoty sťažovateľa došlo dňom právoplatnosti uznesenia o zastavení konania bez ohľadu na to, či a kedy ho o tom jeho právna zástupkyňa upovedomila.

18. Sťažovateľ v odôvodnení ústavnej sťažnosti namieta aj porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bez toho, aby tieto ustanovenia zahrnul do petitu ústavnej sťažnosti. Ústavný súd neprihliadol na namietané porušenie označeného základného práva podľa ústavy a označených článkov ústavy, vychádzajúc zo svojej judikatúry, v ktorej stabilne konštatuje, že text uvedený mimo petitu pokladá za súčasť odôvodnenia ústavnej sťažnosti, ktorý nemôže doplniť petit (I. ÚS 316/09, I. ÚS 98/2011, II. ÚS 103/08, II. ÚS 154/09, III. ÚS 235/05, IV. ÚS 174/2011, IV. ÚS 481/2011). Ústavný súd prihliadol aj na skutočnosť, že sťažovateľ je zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom

IV.

19. Vzhľadom na to, že ústavná sťažnosť bola ústavnému súdu podaná po uplynutí lehoty dvoch mesiacov od právoplatnosti uznesenia okresného súdu o zastavení konania a týmto okamihom došlo k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľa a skončeniu namietaného porušovania jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd odmietol jeho ústavnú sťažnosť ako podanú oneskorene [§ 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde].

20. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi uplatnenými v ústavnej sťažnosti (prikázanie okresnému súdu konať bez zbytočných prietahov, priznanie primeraného finančného zadosťučinenia a náhrady trov konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. januára 2020

Miroslav Duriš
predseda senátu